

Rozhovor s otcom Andrejom Ferkom, kňazom Košickej arcidiecézy, pôsobiacim v Omsku.

Ako ste dospeli k rozhodnutiu opustiť svoju farnosť v meste a odísť na misie? A prečo práve Rusko?

V košickej diecéze je už kňaz v každej farnosti, a tu v Rusku je kňazov málo, preto som sa rozhodol prísť sem. Ruský jazyk sme sa učili niekoľko rokov v škole, je mi bližší ako iné misijné jazyky.

Aká je situácia Cirkvi v Rusku?

Tu v Rusku sa nedá povedať, že sú to misie, lebo v Rusku je kresťanstvo už dlho a domácou je tu pravoslávna cirkev. Katolícka cirkev tu pôsobí už zopár posledných rokov po páde komunizmu. V Rusku sú štyri apoštolské administratúry, ako u nás diecézy, a v každej je aj biskup. Dve sú v európskej časti a dve v ázijskej časti Ruska, teda na Sibíri.

Na čo ste sa v Rusku najviac tešili a čoho ste sa najviac obávali?

Do Ruska som odchádzal bez nejakých veľkých očakávaní, konkrétne neviem povedať, na čo som sa tešil, a obavy som tiež nemal.

Aká bola cesta na nové pôsobisko?

Doprava v Rusku funguje normálne, nemožno povedať, že sú tu nejaké veľké problémy s dopravou. Cestoval som lietadlom do Moskvy a v Moskve som si kúpil letenku do Novosibirsku a ešte v ten deň večer som letel; všetko podľa letového poriadku, načas, príjemne, bez problémov. V Novosibirsku, kde je sídlo biskupa Západnej Sibíri (od Uralu po Bajkal), som pobudol jeden mesiac. Zvykal som si na nové prostredie, osvojoval si ruštinu; na začiatku septembra som prišiel do mesta Omsk, na základe dekrétu biskupa Mons. Jozefa Wertha.

Mohli by ste opísať svoje pôsobisko a ľudí, medzi ktorými pôsobíte?

Omsk je mesto, kde žije asi 1,2 milióna obyvateľov. Bolo založené asi pred tristo rokmi. Katolícky kostol je na okraji mesta, asi desať minút pešo od letiska. Cez mesto preteká rieka Irtyš, asi taká ako Dunaj. Cez mesto prechádza aj Transsibírska železničná magistrála. Ľudia sú tu rôzni. Bohatí aj chudobní, veriaci aj neveriaci, Rusi aj iných národností, mladí aj starí. Všeobecne sa dá povedať, že sú pohostinní, zhovorčiví, radi pomôžu; hoci ekonomické podmienky sú u mnohých ťažké, vedia sa o seba ako-tak postarať, alebo obchodovaním alebo tým, čo vyrastie v záhrade, tak ako u nás. Počasie je v lete dostatočne teplé, ako u nás. Aj keď je u mnohých situácia neľahká, títo ľudia nenadáajú ani na prezidenta, ani na vládu, ani sa nesťažujú, nefrlú ako u nás, kde je situácia oveľa lepšia. Katolíkov je v meste nevedno koľko, no na nedeľnú svätú omšu prichádza pravidelne okolo 200 ľudí. Väčšinou sú to potomkovia Poliakov a Nemcov, ktorí tu boli presídlení za čias Stalina, ale sú už aj ruskí katolíci. Je tu aj jedno spoločenstvo Čechov; preto aj kňazov z iných krajín prijímajú s porozumením. Kňazov zo zahraničia je tu asi 90 percent.

V čom spočíva Vaša pastoračná práca?

Spolu s miestnym farárom, ktorý je tiež Slovák zo spišskej diecézy, sa okrem farského spoločenstva staráme ešte aj o ďalších 12 filiálok po celej Omskej oblasti, ktorá je rozlohou asi dvakrát väčšia ako Slovensko. V jednotlivých dedinách sa nachádza od 5 do 20 katolíkov rôzneho vekového zloženia. Svätá omša je tam raz alebo dvakrát do mesiaca, lebo častejšie sa nedá stihnúť. Dediny sú od Omska vzdialené od 50 do 700 km. Okrem svätej omše býva aj katechéza, v ktorej nám pomáhajú aj štyri rehoľné sestry, ktoré tu okrem toho pracujú v charite, ktorá pomáha chudobným a ľuďom v núdzi.

Máte kontakty aj s inými cirkvami?

V duchovnej oblasti tu pôsobí aj gréckokatolícky farár, ktorý je dekanom aj pre nás, ďalej pravoslávna cirkev, ktorá tu má hlavné postavenie; nemá však veľký záujem o vzťahy s katolíckou cirkvou, skôr je proti nej ako aj proti iným náboženským spoločnostiam, ktoré tu pôsobia. Farár bol nedávno na synode evanjelickej cirkvi, na ktorej mal aj príhovor. V meste je ďalej sídlo pravoslávneho patriarchu, aj evanjelického biskupa, sú tu aj ďalšie spoločenstvá nekatolíckych kresťanov, je tu aj mohamedánska mešita.

Majú ľudia na Sibíri zmysel pre duchovné veci? Čo je zmyslom ich života, aké hodnoty vyznávajú?

Ľudia tu majú zmysel pre duchovné veci, dá sa povedať, že sú v podstate veľmi nábožní, ale veľmi tu badať vplyv komunistickej totality a ľudia len pomaly nachádzajú znova vzťah k viere a duchovným hodnotám. Materialistický a ateistický pohľad na život je tu veľmi zreteľný.

Ako môžeme my pomôcť v misijnej práci na Sibíri?

Modlitbou, zvlášť za to, aby ľudia nachádzali a upevňovali vieru v Boha a aby svoj život naplnili pravými hodnotami.

Ako vyzerajú "ruské Vianoce"? A ako ste ich slávili vy osobne?

Vianoce ako také tu v Rusku slávia 7. januára, podľa pravoslávneho kalendára. Štedrú večeru tu veľmi nepoznajú, ani polnočnú svätú omšu nie. Ja som večeral u rehoľných sestier, bolo to trochu netradičné, ale milé a radostné. Aj polnočná bola v našom chráme. Inak nič mimoriadne. Ako prebiehajú vianočné oslavy u pravoslávnych neviem.

Na záver nejaké krédo...

Snáď slová svätého Pavla: Láska je trpezlivá...